

L I G J
Nr.8488, datë 13.5.1999
PËR MBROJTJEN E TOPOGRAFISË SË QARQEVE TË INTEGRUARA
(Ndryshuar me ligjin nr. 9957, datë 17.7.2008)

(I përditësuar)

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave

K U V E N D I
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

V E N D O S I :

I. DISPOZITA KRYESORE

Neni 1

Ky ligj rregullon mbrojtjen e topografisë së qarqeve të integruara.

Neni 2

Në këtë ligj, përsa nuk thuhet ndryshe në përmbajtje:

a) “një qark i integruar” është forma finale ose e ndërmjetme e një produkti i cili realizon ekzekutimin e një funksioni elektronik, ku të paktën njëri prej elementeve është aktiv dhe njëri ose të gjithë elementet ndërmjetës janë vendosur integralisht në pjesë materialit ose prej pjese materialit, pra në pjesën e brendshme ose të jashtme të materialit;

b) “topografia e qarkut të integruar” (më poshtë: topografi) është një vendosje tridimensionale e çfarëdoshme, e shprehur prej elementesh, ku të paktën njëri është aktiv dhe ndërmjetësohet në qarqet e integruara, apo ato vendosje tridimensionale të përgatitura për prodhimin e një qarku të integruar;

c) “shfrytëzimi tregtar” i topografive nënkupton prodhim, shitje, qiradhënie ose ndonjë metodë tjetër të përhapjes tregtare, e lidhur drejtpërdrejt me një topografi apo qark të integruar, prodhuar në bazë të topografisë respektive.

II. SUBJEKTET E MBROJTJES

Neni 3

E drejta e mbrojtjes së një topografie garantohet për të gjithë krijuesit.

Kur topografia është krijuar si rrjedhojë e punës së krijuesit apo në bazë të porosisë, e drejta e mbrojtjes garantohet në favor të punëdhënësit të krijuesit apo të personit që ka dhënë porosinë, me përjashtim të rasteve kur në kontratë parashikohet ndryshe.

Neni 4

Personat e huaj, që kërkojnë të mbrojnë një topografi, gëzojnë të njëjtat të drejta si personat vendas, në përputhje me traktatet dhe konventat ndërkombëtare ose në bazë të parimit të reciprocitetit.

Personi, që i referohet parimit të reciprocitetit, duhet të provojë ekzistencën e tij.

III. RREGULLAT E PËRGJITHSHME PËR PROCEDURËN E MBROJTJES

Neni 5

(Ndryshuar togfjalësh me ligjin nr. 9957, datë 17.7.2008)

Drejtoria e Përgjithshme e Patentave dhe Markave (DPM) jep të drejtën dhe mbrojtjen e topografisë.

Neni 6

(Ndryshuar togfjalësh me ligjin nr. 9957, datë 17.7.2008)

DPM-ja merr vendime sipas procedurës administrative për dhënien e së drejtës dhe mbrojtjen e topografisë në nivelin e parë.

Kundër vendimit të marrë nga DPM-ja mund të bëhet ankim pranë bordit të apelimit.

Neni 7

DPM-ja ruan regjistrin e topografive të aplikuara dhe regjistrin e topografive të mbrojtura.

Regjistrat e referuar në paragrafin e parë të këtij neni janë të hapur për publikun.

Neni 8

Një topografi mbrohet nëse ajo është origjinale.

Një topografi konsiderohet origjinale nëse është rezultat i përpjekjeve intelektuale të vetë krijuesit dhe në momentin e krijimit nuk përbën rast të zakonshëm në industrinë e gjysmëpërcjellësve, kur ajo u krijua.

Kur një topografi përbëhet nga elementë të zakonshëm në industrinë respektive, atëherë mbrohet vetëm kombinimi i këtyre elementeve, duke provuar se ai i plotëson kushtet, lidhur me origjinalitetin, në përputhje me paragrafin e dytë të këtij neni.

IV. PËRMBAJTJA, TË DREJTAT DHE KUFIZIMI I TYRE

Neni 9

Pronari i topografisë së mbrojtur lejon të drejtat ekskluzive të shfrytëzimit tregtar, duke përfshirë të drejtën e autorizimit apo të ndalimit të ndonjërës prej akteve të mëposhtme:

- a) Riprodhimi i topografisë, në kuptim apo formë;
- b) importimi, shitja apo ndonjë formë tjetër e përhapjes e topografisë ose e

produkteve që përfshijnë qarkun e integruar, i cili ka lidhje me topografinë respektive.

Të drejtat ekskluzive, të parashikuara në paragrafin e parë të këtij neni nuk shtrihen në ndonjë koncept, proces, sistem apo mishërim teknik në topografi, me përjashtim të vetë topografisë.

Neni 10

Një topografi konsiderohet e mbrojtur kur ajo regjistrohet në regjistrin e topografisë.

Të drejtat ekskluzive për pronarin e topografisë së mbrojtur hyjnë në fuqi në datat e mëposhtme:

- a) Data e depozitimit e kërkesës për mbrojtje, në bazë të nenit 12 të këtij ligji;
- b) data kur topografia respektive është tregtuar për herë të parë kudo në botë.

Të drejtat ekskluzive kanë afat deri në 10 vjet nga datat e mëposhtme:

a) Fundi i vitit kalendarik, në të cilin topografia është tregtuar për herë të parë kudo në botë;

b) fundi i vitit kalendarik në të cilin kërkesa për mbrojtje është depozituar në formën e kërkuar nga ligji.

Të drejtat ekskluzive mund të humbasin edhe para periudhës së përcaktuar në paragrafin e tretë të këtij vendimi, nëse nuk janë shlyer, në përputhje me ligjin, tarifat respektive ose pronari i së drejtës të topografisë së mbrojtur heq dorë me shkrim nga mbrojtja.

Në qoftë se një topografi nuk është shfrytëzuar komercialisht, të drejtat ekskluzive shfuqizohen 15 vjet pas datës së fiksimit apo kodimit.

Sipas termit të mbrojtur, mbajtësi i së drejtës është i autorizuar të shënojë qarkun respektiv të integruar me shkronjën “T”.

Neni 11

Nuk mund të depozitohet një aplikim pas një periudhe 2-vjeçare nga data kur një topografi është shfrytëzuar për herë të parë komercialisht.

V.PROCEDURA PËR MBROJTJEN DHE REGJISTRIMIN

Neni 12

Aplikimi

Procedura për regjistrimin e së drejtës së mbrojtjes fillon me një kërkesë për hyrjen në regjistër, i cili shoqërohet nga të gjithë termat përshkrues (më poshtë: aplikimi).

Aplikimi përmban emrin e aplikantit dhe të krijuesit, imazhet për topografinë respektive të shoqëruara me përmendjen e sekuencave të tyre, një ekstrakt që përmban funksionet elektronike ose funksionet e një qarku të integruar, prodhimin në bazë të topografisë së mbrojtur, një dokument të shkruar që vërteton datën kur topografia respektive është shfrytëzuar për herë të parë komercialisht.

Për çdo topografi depozitohet një kërkesë e veçantë.

Neni 13
Shqyrtimi i aplikimit

DPM-ja shqyrton nëse aplikimi i plotëson kriteret e regjistrimit në regjistrin e topografive, në përputhje me nenin 12 të këtij ligji.

Kërkesa nuk pranohet nëse aplikimi nuk i plotëson kriteret e vendosura në nenin 12 të këtij ligji.

Nëse aplikimi i plotëson pjesërisht kushtet, sipas nenit 12 të këtij ligji, DPM-ja i kërkon aplikuesit të bëjë përmirësimet e duhura në aplikim, brenda 2 muajve nga data e njoftimit. Nëse aplikuesi nuk i bën përmirësimet në kohën e duhur, aplikimi vlerësohet i pavlefshëm.

Nëse aplikimi i plotëson të gjitha kushtet e nenit 12 të këtij ligji, regjistrohet në regjistrin e topografisë dhe aplikuesit i jepet një certifikatë për hyrjen në regjistër.

Hyrja në regjistrin respektiv botohet në Buletinin Zyrtar të DPM-së.

VI. PAVLEFSHMËRIA E REGJISTRIMIT

Neni 14

Regjistrimi është i pavlefshëm nëse vendoset që:

- a) Topografia respektive nuk është origjinale;
- b) aplikimi nuk është depozituar nga një person fizik apo juridik, i cili është i autorizuar për të drejtën e mbrojtjes;
- c) aplikimi është i depozituar pas datës së vendosur në nenin 10 paragrafi i tretë apo në nenin 11 të këtij ligji;
- ç) imazhet lidhur me topografinë nuk japin mundësi për identifikimin e tij.

VII. SHKELJA E TË DREJTAVE DHE SHPËRBLIMI I DËMIT

Neni 15

Shkelja e së drejtës

Një person, të drejtat e të cilit janë shkelur, mundet që në bazë të dëmit, të kërkojë që personi i cili e ka shkaktuar atë, të ndalohet nga vazhdimi i akteve të dhunimit.

Nëse personi që shkel të drejtat të mbrojtjes së një topografie të mbrojtur mashtron për dëmin e shkaktuar, sipas parimeve të përgjithshme, ai përgjigjet me shpërblimin e dëmit, në përputhje me dispozitat ligjore në fuqi.

Nuk konsiderohen shkelje të të drejtave për mbrojtje rastet kur:

- a) riprodhohet një topografi e mbrojtur për qëllime jofitimprurëse;
- b) riprodhohet një topografi e mbrojtur për qëllim të analizës apo të vlerësimit të konceptit të saj, të proceseve, sistemeve dhe të teknikave të mishëruara në topografi apo për qëllime kërkimi ose arsimimi;
- c) shfrytëzimi tregtar i një topografie të re, e cila është krijuar në bazë të analizave

dhe të vlerësimit të topografisë së mbrojtur, por ajo vlerësohet origjinale dhe rezultat i përpjekjeve intelektuale të vetë krijuesit, nuk është rast i zakonshëm në industrinë e gjysmëpërcjellësve.

Përmbajtja e paragrafit të parë të këtij neni zbatohet edhe ndaj trashëgimitarit të personit të referuar në paragrafin e parë.

Neni 16 **Shpërblimi i dëmit**

Një person, i cili shfrytëzon komercialisht një qark të integruar, që ka të inkuorporuar topografinë e mbrojtur dhe nuk di apo nuk ka baza të arsyeshme të besojë se topografia e produktit është e mbrojtur, nuk privohet nga e drejta e shfrytëzimit tregtar të qarkut të integruar.

Dëmshpërblimi, shuma e të cilit varet nga qëllimi i shfrytëzimit komercial të topografisë së mbrojtur, pretendohet ndaj personit të referuar në paragrafin e parë nga pronari i topografisë së mbrojtur, që nga data kur personi i referuar në paragrafin e parë nuk e ka ditur apo nuk ka pasur baza të arsyeshme të besojë se topografia është e mbrojtur.

Shuma e dëmshpërblimit sipas paragrafit të dytë përcaktohet në marrëveshje ndërmjet pronarit të së drejtës së topografisë të mbrojtur dhe personit të referuar në paragrafin e dytë. Nëse nuk arrihet marrëveshja, shuma e dëmshpërblimit përcaktohet nga gjykata.

E drejta e shfrytëzimit komercial kufizohet për importim, shitje ose shpërndarje të produkteve të qarqeve të integruara apo të produkteve të tjera, të cilat kanë të inkuorporuar topografinë respektive, që nga koha e pretendimit, sipas paragrafit të dytë.

VIII. DISPOZITA PËRFUNDIMTARE

Neni 17

Nga ky ligj përfitojnë vetëm topografitë e krijuara pas hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 18

(Ndryshuar me ligjin nr. 9957, datë 17.7.2008)

Dispozitat e përfaqësimit të të huajve, pavlefshmëria e aplikimeve të publikuara, pranimi i aplikimit, data e hyrjes dhe ndryshimet në regjistër, pavlefshmëria e të drejtave, afatet kohore të shkeljes së të drejtave, masat kundër shkeljeve të të drejtave, transferimi i të drejtave, licencat, si dhe çdo rregull tjetër procedural, i parashikuar në ligjin nr.9947, datë 7.7.2008 “Për pronësinë industriale”, rregullohen dhe janë të vlefshme edhe për këtë ligj.

Neni 19

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.2379, datë 24.5.1999 të Presidentit të Republikës së

Shqipërisë, Rexhep Meidani